

Došlo dne - 3 VIII. 1939
krat - polov - rubrike
Po pošti - eschno, kock in mehisen
in pravico, lista

Poština plačona v gotovini.

Leto LXXII., št. 174

Ljubljana, četrtek 3. avgusta 1939

Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.-, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafličeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred vojaškimi pogajanjmi v Moskvi:

Vloga Rusije v bodoči vojaški trozvezi

Po sodbi londonskega tiska bo največje važnosti ruska vojna mornarica in vojno letalstvo — Psihološki vpliv vojaških razgovorov v Moskvi — Nemško-ruska pogajanja v zastoju

London, 3. avgusta. br. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je ministrski predsednik Chamberlain sporočil, da bosta angleška in francoska vojna misija odpotovali v Moskvo najkasneje v soboto. Pred tem bo v Parizu še skupen posvet, na katerem bodo določili skupen program za moskovsko vojaška pogajanja.

Odhodu vojaških misij v Moskvo posvečajo vsi današnji londonski listi veliko pozornost in potrjujejo važnost tega dogodka. »Times« pišejo, da je to vsakekor znak, da se moskovska pogajanja za sklenitev političnega pakta bližajo kraju in se lahko več ali manj že smatra, da je sporazum dosežen. »Manchester Guardian« pa se v daljšem članku bavi z vlogo, ki je namenjena Rusiji v primeru vojne in piše o dalekosežnem pomenu odločitve Anglije in Francije za razvoj mednarodnega položaja. Med drugim piše:

Zaenkrat je sicer še preuranjeno govoriti že o popolnem sporazumu med Rusijo, Anglijo in Francijo, ker so se ljudje že odvedli prorokovanju. Toda ne glede na to je samo dejstvo, da pošlita zapadni velešili svoje vojaške strokovnjake v Moskvo, izredne važnosti. Razgovori generalnih štabo

Anglije, Francije in Rusije bodo brez dvoma pozitivno vplivali tudi na Berlin. Tudi če bi ti razgovori ostali brez uspeha, bodo vendarle na njih pripravljene načrti za kombinirano akcijo v primeru vojne, ki se bodo v danem primeru mogli takoj izvajati. V vsakem primeru bodo postavljeni temelji za vojaško sodelovanje Rusije in zapadnih velešil na kopnem, na morju in v zraku. Francija bo v glavnem posvečala pozornost sodelovanju suhozemne vojske, Anglija pa bo predvsem pripravila načrte za pomorsko sodelovanje ruske in angleške vojne mornarice.

V primeru, da pride do sklenitve vojaške zveze, o čemer pa nihče več ne dvomi, bo delež ruske vojske v skupni akciji razmeroma majhen. Prav znatno pa se bo uveljavila ruska vojna mornarica in rusko vojno letalstvo. Ruska vojna mornarica je posebno močna v pogledu podmornic in bi mogla v danem primeru vezati velik del nemškega vojnega brodogoja v Baltiku in tako oslabilo udarnost nemške vojne mornarice v Severnem morju. Obe zapadni sili bi se okrepili rusko vojno mornarico z večjim številom podmornic in malih križark, ker je sedaj Belo morje spojeno po

prekupu z Baltikom. Nastop ruskega letalstva bi v znatni meri zmanjšal pritisk Nemčije na Rumunijo.

Moskovska pogajanja že sedaj kažejo svoj učinek v Nemčiji. Dočim so bili prepričani, da napadi na Rusijo na dnevnem redu, se v zadnjem času niti več ne omenja, nemški tisk pa prinaša o Rusiji le ugodne vesti. Tem bolj ostro pa napada Anglijo. Vedno bolj se kopičijo dokazi, da oboroževanje zapadnih velešil in njihovo zavezništvo z Rusijo zelo vznemirja nemške odgovorne kroge. Vedno bolj postaja jasno, da je oborožena sila Anglije in Francije edino odločilnega pomena, vse drugo je postranska stvar. Odhod vojaških misij v Moskvo je za Nemce dokaz, da sta obe zapadni velešili odločni in pripravljene na vse. Nemško javnost sicer zagotavlja, da so skupni poleti angleških in francoskih vojnih letal samo demonstrativnega značaja in da tudi vojaški razgovori v Moskvi služijo samo

temu cilju, toda nemški generalni štab se dobro zaveda, kakšen je dejanski strateški pomen teh poletov in moskovskih razgovorov. Vedo pa tudi, da Anglija in Francija nikdar ne bi poslale v Moskvo tako odličnih vojaških strokovnjakov, če ne bi imele resne volje skleniti resnično vojaško zvezo na življenje in smrt.

Trgovinska pogajanja med Nemčijo in Rusijo, na katera so v Berlinu polagali toliko važnosti, so zopet v popolnem zastoju. Nemci morajo sedaj prestatiti v Moskvi enako preizkušnjo, kakor so jo že prestali Angliji in Francozi. Rusi se poslužujejo tudi napram Nemcem iste taktike. Če tudi gre navidezno za trgovinska pogajanja, in njihovo težišče na politični strani. Nemci še vedno upajo, da jim bo uspelo pridobiti Rusijo za to, da ostane v primeru evropskega konflikta nevtralna. So pa v vrstah narodnih socialistov celo ljudje, ki verujejo, da bi se mogla skleniti zveza med Rusijo in protikomunističnim blokom. Pričetek vojaških razgovorov v Moskvi niti najmanj ne opravičuje takega upanja, a bližnji dogodki bodo pokazali, za katero pot se je odločila Rusija.

Obsedno stanje v Španiji?

Silno razburjenje zaradi atentata na poveljnika civilne garde — številne aretacije — Strogi ukrepi notranjega ministra — Nov posvet z generali — Premestitev nezanesljivih čet

Madrid, 3. julija. br. Atentat, ki je bil izvršen na poveljnika civilne garde Gaberdona, pri čemer sta bila Gaberdon in njegov šofer ubita, je izzval v krogih falangistov silno razburjenje. V tem vidijo dokaz, da so republikanci zopet začeli dvigati glave in da pripravljajo novo teroristično akcijo. Notranji minister Sener, ki je vodja falange, je izdal stroge ukrepe. Dosedaj so v zvezi s tem atentatom zaprli 260 ljudi, ki so osumljeni, da simpatizirajo z levicariji. General Franco je pozval v Burgos na posvet več generalov, ob enem pa je izdal nov razpored čet, da bi na ta način preprečil združenje nezadovoljnih vojakov z levicariji. Uvedena je tudi stroga kontrola potnikov. Notranji minister je predpisal posebne legitimacije, ki se smejo izdajati le zanesljivim ljudem. Drugim je vsako potovanje iz enega kraja v drugega zabranjeno. Uvedena je tudi cenzura pisma, zlasti onih, ki prihajajo ali odhajajo v inozemstvo. Kontrola na meji je poostrežna in obsejne straže na Pirenejskih ojačen, ker se boje, da bi španski begunci, ki so

začasno nastanjeni v Franciji, ne vdrli preko meje in izvajali nove upor. Ukrepi notranjega ministrstva imajo določila značaj obsednega stanja.

Madrid, 3. avgusta. AA. Havas: Notranji minister Sener je nujno poklical v Burgos generala Yagua in nacionalnega svetnika Pedra Camera Castillo, ki je član falange. Mislijo, da se želi general Franco podrobno informirati o mnenju raznih vodilnih osebnosti, preden bo sestavil novo vlado.

Madrid, 3. avgusta. AA. General Queipo de Llano je izročil poveljstvo druge armade generalu Salliceu.

Madrid, 3. avgusta. AA. DNB. V pokrajini Malagi je strmoglavilo neko vojaško letalo. Vsi trije letalci v njem so se ubili.

Madrid, 3. avgusta. br. Blizu Valencie je nastal ogenj v nekem vlaklu, s katerim se je peljala večja skupina falangistov. Med potniki je nastala panika. Več oseb je skočilo iz vlaka. Po dosedanjih poročilih je 6 ljudi ranjenih. Mislijo, da gre za sabotažo.

Program španskih generalov
Obnova monarhije, uvedba parlamentarizma in nova ustava

Pariz, 3. avgusta. br. »United Press« dooznava, da je bil na nedavni konferenci španskih generalov, ki jo je sklical general Franco, da bi jim pojasnil svoje načrte, sestavljen podoben program glede notranje in zunanje politike Španije. Ta program je bil po konferenci izročen generalu Francu z zahtevu, da ga uredniči. Po tem programu zahtevajo:

1. Obnovo monarhije na ta način, da se zopet pozove na španski prestol bivši španski kralj Alfonz, ki pa se mora obvezati, da bo v najkrajšem času odstopil in prepustil prestol prestolonasledniku Don Juanu.

2. Sestava vojaške vlade, kateri bi bili samo za posamezne rešore dodeljeni civilni strokovnjaki. Naloga te vlade bi bila, da v primeru kake evropske vojne čuva nevtralnost Španije in da prepreči enostransko orijentacijo zunanje politike in vmešavanje Španije v spore velešil.

3. Amnestija za vse španske begunce s

pozivom, naj se čimprej vrnejo v domovino.

4. Razpis splošnih parlamentarnih volitev.

5. Sestava nove ustave, ki naj bi se odobrila s plebiscitom.

Iz tega izhaja, da so španski generali ne samo izrazili monarhistični, marveč tudi poborniki parlamentarnega režima s pravnimi omejitvami. V zunanji politiki zagovarjajo generali nevtralnost, kar pomeni dejansko emancipacijo od nemško-italijanskega vpliva. Po informacijah »United Pressa« bi bil general Franco pripravljen, da reši spor med falangisti in generali na ta način, da izloči iz vlade voditelja falangistov notranjega ministra Sunera in predstavnika vojske zunanjeje ministra generala Jordano. Sener naj bi po tem načrtu postal zastopnik Španije v Rimu ali Berlinu, Jordano pa v Parizu ali Londonu.

Depolitizacija uradništva v Ameriki
Državni uradniki imajo samo pravico glasovanja pri volitvah, ne smejo pa se baviti s strankarsko politiko

Washington, 3. avgusta. e. Predsednik Roosevelt je podpisal zakonski predlog, po katerem se predvideva kazen odpušitve iz službe in aretacija vseh državnih uradnikov, razen tistih, ki so izvoljeni, če bi se aktivno bavili s politiko. Zakon dovoljuje samo, da lahko glasujejo. Na drugi strani pa jim zakon ne prepoveduje sodelovanja v politični borbi o priliki volitev predsednika USA. Podpisujoč ta zakonski predlog je Roosevelt nastopil na kongres poslanca, v kateri naglašajo, da bo ta zakon strelil

lju, ki ga je imel pred očmi kongres, ko ga je sklenil, samo tedaj, če se bo v resnici točno izjavjal.

23 smrtnih žrtev eksplozije v Alžiru

Alžir, 3. avgusta. AA. Havas: V bolnici sta podlegli še dve osebi ranam, zadobljenim o priliki eksplozije in požara v pristanišču. Izvlekli so tudi še eno truplo tako da znaša skupno število mrtvih 23.

Gdanski senat namerava proglasiti carinsko unijo z Nemčijo? Razburjenje v poljskih krogih — Protest poljske vlade v Gdanku

Varšava, 3. avgusta. e. Poljski merodajni krogi z veliko pozornostjo spremljajo novo gibanje v Gdanku, katerega cilj je uvedba gospodarskih metod za priključitev Gdanske rahnju. V nekaterih krogih so izzvala reakcijo vesti, da bo svobodno mesto Gdansk odprlo meje napram Vzhodni Prusiji. Pravijo, da bi ta ukrep pomenil dobesedno spremembo statuta svobodnega mesta, česar bi Poljska nikakor ne dovolila. Vse, kar bi bilo potrebno, da se normalizirajo prilike v Gdanku je, da se dovoli poljskim carinskim uradnikom svobodno izvrševanje njihovih dolžnosti. Poljske oblasti so ponovno protestirale v zvezi s tem nameram v Gdanku. Senat do zdaj še ni dal zadovoljivega odgovora.

Pariz, 3. avgusta. e. Po vesteh, ki so prišle iz Gdanska, dobivajo v pariških političnih krogih vtis, da Gdanku iznova priti nevarnost. To pot se postavlja vprašanje gospodarskega »anšlusa«. Otvoritev vzhodne meje bi po pariških tolmačenjih pomenila konec carinske unije med Poljsko in Gdankom in ustvarila prav takšno unijo med Gdankom in rajhom. V francoskih političnih krogih se postavlja vprašanje, kakšno stališče bi zavzela Poljska v primeru gospodarskega anšlusa.

Varšava, 3. avgusta. e. Okrog 20.000 varšavskih meščanov potuje v nedeljo v Krakov, da se udeležijo proslave 25 letnice vstopa legij maršala Piłsudskega v svetovno vojno. V soboto bo iz Varšave krenilo 10 posebnih vlakov. V Krakovu bo govoril maršal Rydz Smigly, ki se bo bavil tudi z gdanskim problemom.

Gdansk, 3. avgusta. i. Te dni je bila v Gdanku proslava nemških jadralscev, na katero je prišel tudi viceadmiral Trotha iz Nemčije. Na proslavi je govoril tudi okrož-

ni vodja Forster, ki je naglašal, da se Gdansk bliža svojemu cilju. Hitler je vzel v roke njegovo usodo, prebivalstvo Gdanske, ki čuti tako kakor 80 milijonov ostalih Nemcev, se tega zaveda.

Nemški demantiji

Berlin, 3. avgusta. e. Glede na vesti v zunanem tisku, da je v začetku avgusta pričakovati pomembnejše politične dogodke, je bilo s službene strani izdanih več demantijev. Tako demantirajo vesti, ki so jih objavili neki poljski listi, da odide maršal Göring v London, kjer naj bi vodil razgovore z angleškimi državniki za sklenitev nekakega mirovnega načrta v Evropi. Prav tako niso točni glasovi, da bo poslanik von Papen odpoval v specialni misiji v Moskvo. V službenih krogih poudarjajo, da je von Papen v Ankari in da tako njegovo potovanje sploh ne pride v poštev. Demantirajo tudi vesti, da se je angleški poslanik Henderson te dni mudil v Bayreuthu, kjer naj bi se bil sestal s Hitlerjem in Ribbentropom. Povodom vesti, da bo senat v Gdanku podal službeno izjavo, v kateri bo izjavil, da prekinitva vse odnose s poljskimi oblastmi, v berlinskih službenih krogih izjavljajo, da jim ni o tem ničesar znanega. V krogih tujih novinarjev pa pravijo, da obstoji verjetnost, da pride do take proklamacije, ker so se odnosi med gdanskim oblastjo in poljskimi kraljiki zelo poostriili. Nekateri inozemski listi so tudi objavili, da je bilo 10 gdanskih komunistov in socialistov z letalnimi prepeljanj v Berlin in tam usmrčenih. Londonski »Daily Herald« je objavil, da ne gre samo za 10, temveč za 300 komunistov. Na službenem mestu pa izjavljajo, da se te vesti ne samo neutemeljene, temveč popolnoma izmišljene.

Romunija budno čuva nedotakljivost svojih meja in svojo neodvisnost Obmejni incidenti z Madžarsko bodo na miren način poravnani

Pariz, 3. avgusta. e. Madžarsko-romunski obmejni incidenti so vzbudili pozornost vse francoske javnosti. Diplomatski urednik »Tempsa« na uvodnem mestu razpravlja o sporu med Madžarsko in Romunijo. Ti incidenti, naglašajo, v drugem mednarodnem položaju ne bi izzvali zaskrbljenosti. Romunija, pravi list, ne bo pristala v nobenem primeru na to, da bi vrnila katerikoli del ozemlja, ki ga je dobila na podlagi skupne zmage zaveznikov v svetovni vojni. Vsi polizkusi, da se omogoči madžarsko-romunsko zblizanje in da se najde podlaga za sporazum, ki bi bil sprejemljiv za obe državi, so dosedaj propadli. O romunski politični in gospodarski neodvisnosti pravi: Romunija zlasti pazi na to, da ohrani popolno dostojanstvo svoje politične in gospodarske neodvisnosti in vidi z vso pravico najboljšo jamstvo za to v svoji zvestobi Balkanski zvezi in v organizaciji mirovne fronte, za katero delujejo zapadne demokratske države in katere namen je, da brani, če bo potrebno, Romunijo prav tako kakor Poljsko proti vsakemu napadu.

Bukarešta, 3. avgusta. e. Ker je madžarsko poslanstvo sporočilo znanjem ministru, da je madžarska vlada prepoveda-

la nadaljnje splavljanje lesa po gornji Tisi, dokler ne bo sklenjena o tem posebna konvencija z Romunijo, je romunska vlada pristala na nadaljevanje prekinjenih trgovinskih pogajanj, ki se vodijo v Sinaji. Hkrati sta se Madžarska in Romunija sporazumeli glede sklicanja mešane komisije, ki naj na lico mesta preišče zadnje obmejne incidente.

Prepoved strankarskih uniform v Ameriki

Washington, 3. avgusta. AA. Predstavniki dom je izglasoval zakonski načrt o prepovedi nošenja uniform in orožja. Ta prepoved se nanaša na vse organizacije, ki delujejo proti odredbam ustave.

Angleški kralj in kraljica na oddihu

London, 3. avgusta. DNB: Angleški kralj in kraljica sta odpotovala snoči iz prestolnice v dvorec Balmoral, kjer bosta prebila letni oddih.

Nj. Vel. kralj v Ljubljani

Ljubljana, 3. avgusta

Nj. Vel. kralj Peter II. se je davi v spremstvu sedmih šolskih tovarišev, ki jih ima v gosteh, odpeljal z Bleda na izlet v Kamniško Bistrico. Iz Kamniške Bistrice se je kralj odpeljal malo pred 10. proti Ljubljani. Ob 10.20 so privzili po Tyršovi cesti štiri lepi avtomobili. Nj. Vel. kralj je sedel s tovariši v prvem vozu, ki ga je šofiral sam, za njim pa je vozilo ostale spremstvo. Avtomobil so krenili mimo kavarnarne »Evrope« po Selenburgovi ulici na Kongresni trg in dalje po Emonski in Čolcovi cesti čez most v Florjansko ulico ter na Karlovo cesto, s katere so zavili na Grad. Nj. Vel. kralj s tovariši in spremstvom je na Gradu izstopil in užival prepelj razgled po mestu in okolici. Na Gradu je ostal nad četrt ure, nakar je zopet sedel v avtomobil in se odpeljal s spremstvom proti Mestnemu trgu, odkoder so avtomobili zavili na Marijin trg in dalje po Prešernovi ulici na Aleksandrovo in Bleiweisovo cesto ter naprej proti Gorenjski.

Za prihod Nj. Vel. kralja so Ljubljancem kmalu zvedeli in se zbrali pred nekaterimi trgovinami in pričakovanju, da se bo kralj ustavil. Povsod, kjer je prebivalstvo spoznalo mladega kralja, ga je prisrčno pozdravljalo.

Odgoditev angleške spodnje zbornice

London, 3. avgusta. (Reuter). Zaradi velikih nesoglasij o tem, kdaj naj se spodnja zbornica sestane po poletnih počitnicah, se je snočnja debata v spodnji zbornici bolj zavlekla, kakor so pričakovali. Mnogo poslancev je želelo poudariti voljo parlamenta, da se mednarodni položaj ne sme izrabljati zunaj meja države samo zato, ker pojde parlament na poletne počitnice. Glede na vladni predlog, naj parlament odide 4. t. m. na počitnice, je Chamberlain podarjal, da bi glasovanje proti temu predlogu pomenilo izglasovanje nezaupnice. Več govornikov je predlagalo predsedniku vlade, naj bi nekoliko popustil napram opoziciji zaradi nacionalnega edinstva. Odgovarjajoče na te nasvete je Chamberlain izjavil, da bo parlament sklican v primeru, če bi se dogodila kakšna pomembnejša sprememba v evropskem položaju. Naposled se je glasovalo o predlogu opozicije, da se parlament skliče prihodnji mesec, ne pa šele meseca oktobra. Predlog je bil odklonjen z 250 proti 132 glasovom.

Nemške utrdbe na zapadu pod vodo

Pariz, 3. avgusta. AA. Havas: »Matine« poroča iz Nancyja, da je Ren sadnje del svet zelo narasel in poplavljen več krajev. Pod vodo je tudi to pot več delov nemške Siegfriedove črte. List poroča dalje, da je nemško poveljstvo zato proglasilo poplavljen dele Siegfriedove črte za neuporabno in so jih zato inženirske čete že začele demirati.

Razširjenje vojaške obveznosti v Rusiji

Moskva, 3. avgusta. Sovjetska vlada je razširila vojaško obveznost tudi na razna nomadska plemena, tako na Kirgize, Baškire in druge. Nabore nomadske mladine bodo izvršile posebne letne komisije. 1 odstotek vpoklicane mladine bo specializiran v ofiserskih šolah.

Nevarnost železničarske stavke v Angliji odstranjena

London, 3. avgusta. e. Snoči je bila odstranjena nevarnost železničarske stavke v Angliji, ker so železniške družbe sprejele zahteve sindikatov. Službeno obvestilo pravi, da so železniške družbe upoštevale izjavo, ki so jo prejele od strojevodij in kurjačev in da so sprejele njihove zahteve.

Bombe v radiu

Jeruzalem, 3. avgusta. AA. Včeraj je v kontrolnem oddelku radijske postaje v Jeruzalemu prišlo trikrat do eksplozije. Napovedovalka, ki je opravljala v tem času službo, je dobila težke poškodbe, dva inženirja, ki sta tudi zaposlena pri radiu, pa lažje. Vzrok eksplozije ni znan. Mislijo pa, da gre za sabotažo. Radiooddaja je bila za nekaj časa prekinjena in se je pozneje nadaljevala preko druge radio stanice.

Borzna poročila.

Curib, 3. avgusta. Beograd 10.-, Paris 11.7425, London 20.75, Newyork 443.375, Bruselj 75.30, Milan 23.30, Amsterdam 235.60, Berlin 177.85, Praga 15.175, Varšava 83.40, Sofija 5.40, Bukarešta 3.26.

KINO UNION — TEL. 22-21
Predstave ob 16. in 21. uri
Ze šest dni dan je na sporedu s prvo nagrado odlikovani film Obisk občinstva pri tem filmu se še stopnjuje, kar je dokaz odlične kvalitete te mojstrovine. — Film se predvaja samo še danes in jutri!

SAMO SE DANES
ob 16. in 21. uri
Kino Matica 21-24 **ZAZA** Ljubavni film o pikantni ženi s Claudette Colbert

DNEVNE VESTI

— Statistika javnih borz dela. Junija so javne borze dela v vsej državi izplačale 2.077.704 din podpor. Kvalificirani nezaposleni delavci so prejeli okrog 900.000 din, nekvalificirani 754.000, kmetje 335.000 in uradniki 87.000 din. Večna je bilo rednih uradnikov 2.022.913 din. V začetku podpora, in sicer 2.022.913 din. Junija je bilo prijavljenih pri vseh borzah dela v državi 21.751 nezaposlenih, a med mesecem se je 44.072. Po posredovanju Osrednjega urada za zavarovanje delavcev je našega urada za zavarovanje delavcev je našlo delo 2.608 nezaposlenih, manj kakor delo 2.608 nezaposlenih mest (3.093). Je bilo ponudnih službenih mest (3.093). Večina jih je našlo delo brez posredovanja borz dela. Ob koncu junija je ostalo priporočljivih pri borzah dela še 19.788 nezaposlenih, a že 1. julija je število prijavljenih nezaposlenih naraslo na 21.423. Povprečno je prijavljenih nezaposlenih pri javnih borzah dela na dan po 20.000 do 30.000, ali 2,7% do 3,6% vsega delavstva v državi. To prav za prav ni mnogo, a znano je, da je nezaposlenih v državi mnogo več kakor jih je v evidenci javnih borz dela in upoštevati je treba, da je na kmetih izredno mnogo le delno zaposlenih delavcev. — Zanimiva je razdelitev nezaposlenih po strokah. Tekstilnih (prijavljenih) delavcev je nezaposlenih 864, približno polovica je registriranih pri ljubljanski borzi dela. Monopolistični delavcev, prej zaposlenih v tobačnih tovarnah, je nezaposlenih skoraj 1000, po večini v Sarajevu, v lesni industriji išče zaposlitve 663 nezaposlenih delavcev, po večini v Bosni, med tem ko v Sloveniji skoraj ni nezaposlenih lesnih delavcev, itd. Največ prijavljenih nezaposlenih v začetku junija je pa bilo mornarjev in pristaniških delavcev, in sicer približno 2.000.

— Anketa o novem voznem redu. Včeraj se je začela v Zagrebu anketa o novem voznem redu na državnih železnicah v zimski sezoni od oktobra do maja. Na anketo so razpravljali o splošnih prometnih vprašanjih in o mednarodnem železniškem prometu pri nas. Danes se je začela v Ljubljani anketa o novem voznem redu za področje ljubljanske železniške direkcije.

— Vrnitev zastopnikov naših turističnih organizacij s poučnega potovanja. V torko so se vrnili iz Italije zastopniki naših turističnih organizacij, ki so potovali 14 dni po nemških, švicarskih, francoskih in italijanskih turističnih krajih, da se seznanijo s turističnimi ustanovami naprednejših držav. Povsod so jim posvečali veliko pozornost. V Curihu so si ogledali tudi tujsko prometno razstavo. Nedvomno so videli marsikaj, kar jim bo lahko služilo pri propagandi za tujski promet pri nas.

— Gojenci pomorske trgovske akademije v Ljubljani. V šibeniški pristanišče je priplula večeraj solska ladja trgovske mornarice »Vila Velebit«, na kateri je 34 gojencev pomorske trgovske akademije iz Dubrovnika. Ladja je namenjena na Sušak, kjer se bodo gojenci izkrcali, da prirede ekskurzijo v Zagreb in Ljubljano. Ekskurzije se udeležijo gojenci II. in III. razreda, dočim se gojenci I. razreda vrnejo z ladjo v Dubrovnik.

— Ugotovitev. V petek, 23. junija smo priobčili članek »Del gradu v Negovi bo do podrla«. Ugotavljamo, da tega članka ni pisal upravitelj šole v Negovi g. Milan Lah, ki bo sodno zasledoval vsakogar, kdor bi širil vesti, da je napisal ta članek on.

— Opozorilo. Fotografiranje na prireditvah Mariborskega festivala dne 5. in 6. avgusta je iz prostorov za občinstvo dovoljeno, ne bo pa smelo motiti gledalcev. Vstop v areno in dohode za časa vaj in prireditev bo dovoljen le proti reverzu s posebno legitimacijo, ki jo dobe interesi v tehnični pisarni Putnika v Mariboru. Reditelji bodo odstranili iz arene in dohodov vse osebe brez navedenih legitimacij. Tehnično vodstvo Mariborskega festivala.

PRAZNIKO ZALOGO

VZORCAST KREP 7.50
BEMBERG SVILA 14.—
KOTON 10.—
CREPE DE CHINE
PIKAST. 90 cm šir. 22.—

MANUFAKTURA
SOUVAN
MESTNI TRG 24

— Nov grob. Kruta smrt je zahtevala v torko mlado življenje. Nenadoma je umrl krojaški mojster in bivši družabnik trške Drago Svab Viktor Perpar; zapustil je globoko žalujočo ženo Angelco ter sinstka Vikija in Marjančka. Pokojnik, star šele 41 let, je bil do zadnjega časa, preden se ga je lotila zavratna bolezen, pošteno delavec in narodnih društvih, zlasti pa se je navdušeno udeleževal pri Sokolu v Štepanji vasi in pri Sokolu I. na Laboru. Bil je priljubljen brat, ki je vsakomur želel samo dobro in ki so ga vsi spoštovali zaradi njegovega blagega značaja. Pogreb pokojnega Viktorja bo danes popoldne ob 16.30 izpred hiše žalosti, Hradskega cesta 37, na pokopališču v Štepanji vasi. Bodi mu lahka domača zemlja, žalujoči rodbini naše najiskrenejše sožalje.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno, zmerno toplo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 34, v Beogradu in Kumboru 33, v Sarajevu in Dubrovniku 31, na Rabu 30, v Zagrebu 29, v Ljubljani 26,5, na Visu 26 in v Mariboru 24,1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,9, temperatura je znašala 17,8.

— Najdena torbica. Ob Savi na Ježici je našel nekdo žensko ročno torbico, v kateri sta bili poleg raznih malenkosti tudi dve uri. Dalje sta bili najdeni na cesti na Ježici dve še dobro ohranjeni avtomobilski pnevmatiki. Lastniki naj se zgleda na oziroški postaji na Ježici.

— Se ena žrtev Save. Včeraj dopoldne je naplaval Sava blizu Trnja na Hrvatskem utopljenca. V njem so spoznali jermenskega pomočnika Antona Račiča. Pokojni je hotel v nedeljo preplaviti Savo, pa je utonil, ker je zašel v vrtnico.

— V smrt zaradi živčne bolezni. Včeraj dopoldne so našli v Zagrebu obešeno 56-letno krojačko ženo Marijo Kehl. Zadnji čas je bila živčno bolna in zdravila se je na kliniki. Včeraj jutraj je odšla od doma. Otrokom je dejala, da gre v mesto, v resnici je pa šla v drvarnico, kjer se je obesila.

— Pretresljiva ljubavna tragedija. V Kotoru se je odigrala pretresljiva ljubavna tragedija. 26letni Vuko Djuranović je zaklal svojo izvoljenko Stano Vukasović, potem je pa skočil v morje in utonil. Njegov samomor so odkrili ribiči na ribolovu. Opazili so vrvi, na katero je bil privezan hlapec. Ko so hoteli vrvi potegniti iz vode, so začutili, da visi nekaj na nji. Iz vode so potegnili truplo, v katerem so spoznali Djuranovića. Kraj se je zgodilo med mladima zaljubljenca, nihče ne ve. Djuranović je odšel s svojo izvoljenko ponoči v gozdiček ob morju, kjer ji je z lovskim nožem prerezal vrat, sam je pa odhitel v Kotor in skočil v morje.

— Pod vlak je skočila. V nedeljo zvečer je skočila v Veliki Kikindi pod vlak mlada, lepa šivilja Sofija Čokalov. V smrt je šla zato, ker se je hotela poročiti s svojim izvoljencom, pa je zvedela, da še ni ločen od svoje prve žene.

— Zrtev steklega psa. V vasi Vagnju v Bosni je stekel pes ugriznil v uho Rista Antića. Mož se za to ni zmenil. Naenkrat ga je pa napadla steklina, da so ga morali kmetje zvezati in odpeljati v Pasteurjev zavod v Sarajevu. Toda že med prevozom je v silnih mukah umrl.

— Mrtvi so glasovali. Glavni volilni odbor sarajevske Obrtne zbornice je sklenil razveljaviti volitve v zbornico in razpisati nove. Volitve so bile razveljavljene, ker se je izkazalo, da so bili vpisani v volilni imenik tudi že davno umrli obrtniki in da so drugi glasovali namestu njih.

— Težka prometna nesreča. Včeraj popoldne se je pripetila pri Sremski Rači težka prometna nesreča. Čez železniško progo je vozil kmet Zivan Milanov dva sosedja in neko žensko. Nesreča je hotela, da ni opazil prihajajočega lokalnega vlaka. Hotel je pogneti konje, da bi se pravočasno prevozil železniško progo, njegovi spremljevalci so pa hoteli kmet obr-

— Ta čas je prvozvil vlak in lokomotiva je Milanova razmesarila, da je bil takoj mrtev. Njegovi sopotniki so bili težko ranjeni.

— Od razburjenja umrl. V hrvatski vasi Petrijevci se je kmet Matija Oberkirch po zaslišanju v neki pravdi nenadoma zgrudil in izdihnil. Imel je slabo srce in zadela ga je srčna kap, ker se je bil razburil.

— Proti sončarici uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj Drogerija Gregoric, Ljubljana, Prešernova 5.

Iz Ljubljane

— Izkazujte čast vojaškim zastavam! Povsod drugod po svetu vedo ljudje, da je treba vojaškim zastavam izkazovati čast, samo pri nas smo na to čisto pozabili. Mučno je gledati ljubljance, kako stojijo po cestah in ulicah pokritih glav, ko stopa mimo vojaška četa s polkovno zastavo. Tisti, ki so nosili vojaško suktnjo, vedo, kaj je vojaška zastava. Pa celo ti so menda pozabili, da se je treba odkriti, če pride mimo vojaška četa z zastavo. Naj bi to ljubljanci v bodoče upoštevali, da ne bo več takih mučnih prizorov, kakršne smo videli zadnje čase že opetovano!

— Iz Za 46 din v Maribor! V nedeljo, 6. avgusta izlet iz Ljubljane na festival narodnih običajev v Mariboru. V tej ceni so vračunane vožnja iz Ljubljane v Maribor in nazaj, sedež na festivalu narodnih običajev, spored festivala, vstopnina na Mariborski teden, in železniška legitimacija. Zato se poslužite vsi te ugodne prilike za obisk Maribora in njegove lepe okolice! Odhod iz Ljubljane v nedeljo dne 6. tm. ob 5.30 jutraj. Vrnitev v Ljubljano zvečer istega dne. Ugodno potovanje v Maribor zagotovljeno! Vse informacije dajte in prijave za izlet sprejema Putnik.

— Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana ima svoj občni zbor v ponedeljek dne 11. septembra 1939 ob 18. uri v razpravnih dvorani soba 28.

— Kino Soškolski dom v Suški. V četrtek ob pol 7. izredna mladinska predstava Silly revija po enotnih cenah po 2,50 din.

— Iz Košnja otave v tivolskih parkih bo v nedeljo 6. avgusta ob 9. oddana na javni dražbi v mestni vrtnariji. 3759—n

— Iz Številne žrtve žeparjev. Na policiji pa tudi zunaj na orožniških postajah so se šele sedaj prijavile številne žrtve žeparjev med kongresom. Bojanu Sparhaklu je tat ukradel v gneči 1500 din vredno uro znamke »Schaffhausenc«, Ivanu Deklevi je zmanjkala v tramvaju srebrna ura znamke »Anker« in zlata verižica. — Župniku Alojzu Sarcu iz Šmartna pri Kranju je izmaknil tat uro s pozlačeno verižico. — Ivanu Zivahnu je ukradel tat rjavo listnico s 1000 din. — Josipu Petroviću je bila ukradena pred Stadionom listnica s 1400

Jaz sem tudi otroški prijatelj!

Nežna otroška koža potrebuje moje zaščite. Ostri sončni žarki pečejo, in prav otroci so posebno občutljivi za sončarico. NIVEA vsebuje EUCERIT, uspešno okrepevalno sredstvo za kožo, ki daje otroški koži večjo odpornost, da dobljo otroci zdravo in lepo rjavo barvo.

KINO SLOGA — TEL. 27-30
Samo še danes in jutri
Beg pred smrtjo
Predstave ob 19. in 21. uri

Iz Slovenskih goric

— Svinjska rdečica se je pojavila ob meji. Mnogim posestnikom so zboleli za to nevarno boleznijo vsi prašiči. Mnogo pa jih je že poginilo. Zaradi naglega razmaha nevarne bolezni, ki se širi daleč naokrog, vlada med živinorejci velik strah. Mnogi se zatekajo k veterinarjem, da jim cepijo še zdrave prašiče.

— Fantovski pretep. V soboto zvečer se je strela skupina fantov iz Ledineka pri Sv. Ani na vasovanju pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Fantje so se poslužili nožev in polen. Težko rano je dobil neki fant od Sv. Jakoba. Nevarne poškodbe so odnesli tudi fantje od Sv. Ane. Zemljic Franc hlapec iz Ledineka je dobil hud udarec po glavi in desni roki, da mu je odtrgalo prst. Težke poškodbe je odnesel tudi vin. sin iz Ledineka Kompršak Jožef, ki ga je nekdo udaril po glavi.

— Sadna kupčija se je pričela. Sadni trgovci in mešetarji so pričeli nakupovati prva jabolka. Cene žitnicam se gibljejo od 1,25 do 1,50 din.

— Tatvine poljskih pridelkov zavzema. Po Slovenskih goricah v zadnjem času vedno večji razmah. Neznani žilkovalci kopljejo ponoči krompir. Kradejo tudi vrtno sadeže, kakor kumare in čebulo.

Z Jesenic

— Naveličana življenja. V torko zjutraj si je z lizolom končala življenje 24-letna gospa J. H., posestnica na Jesenicah na Gosposvetki cesti. Poklicani zdravnik g. dr. Bartol Kurzan, je nesrečnici nudil prvo pomoč in odredil njen prevoz v bolnico krajevne bratovske skladišne. Toda vsa zdravniška pomoč je bila zaman. Mlado ženo je po nekaj urah smrt rešila hudoga trpljenja. Kaj je mlado ženo gnalo k obupnemu dejanju, še ni znano. Bila je že več let bolhna. Zapustila je žalujočega moža in nekaj mesecev starega otroka. Bodi ji ohranjen lep spomin.

— Jesenice se prenavljajo. V zadnjem času je bilo v središču mesta prenovljenih in prebeljenih nekaj hiš. KID je dala prenoviti in preprekati več pisarniških poslopij in stanovanjskih hiš. Na Gosposvetki cesti sta bili adaptirani in prebeljeni Hrovatova in Ferjan-Gajakova hiša, ki zelo poživljata ta stari in temačni del mesta. Je pa v tem okolišju še nekaj hiš, ki kričijo po apnu in barvi ter po zidarjih in pleskarjih, ki nimajo bog ve kaj dela in zaslužka.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklifici, Izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Okasa tablete

Pri spolni slabosti poskusite OKASA tablete za moške

100 tablet Din 220.— proti povzetju. Dobijo se v vseh lekarnah.

Zastopnik: Lekarna Mr. Rožman Miroslav, Beograd — Terazije 5 Ogl. reg. S. Br. 5846/39

NOVO KISLO ZELJE

v zalogi po najnižji ceni. — J. Oražem, Moste. 2369

TURISTI!

Predno odhajate na planine, ne pozabite si nabaviti fin cvetlični med v Medarni — Ljubljana, Zidovska ul. 6. 36/T

NAJBOLJSO MEDICO

dobite v Medarni — Ljubljana, Zidovska ul. 6. 36/T

Tapetnik Sitar

iz Wolfve ulice se je preselil v Šelenburgovo ul. 4 telefon 23-10

IZGUBILA SE JE

mlada psička rjave barve. Najditej naj jo proti nagradi izročil. Resljeva c. 9/I. 2385

NA DOBRO HRANO

sprejemem dva boljša gospoda v bližini sv. Jožefa. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2384

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KMEČKO POSESTVO

v Zuhori pri Velikem Gabru, obstoječe iz gospodarskega postopja, gozda, njiv in travnikov, redi se 5 glav živine, naprodajo po ugodni ceni. Več se poižve pri M. Kastelic, Radohova vas, St. Vid, Stična. 2370

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

OREHOVA JEDRCA

lepa, izčiščena, dobite najceneje v Medarni — Ljubljana, Zidovska ul. 6. 36/T

JAHALNE SKORNJE

št. 40, dobro ohranjene, in damski plašč prodam po zelo nizki ceni. Naslov v upravi. 2359

STANOVANJA

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

MALO SOBICO

oddam boljšemu gospodu, event. s hrano, nasproti gor. kolodvora. Naslov v upravi. 2358

STANOVANJE 2 SOB

in pritlikli oddam v bližini univerze. Vprašati: Salendrova 6/III. 2386

ENO IN DVOSOBNO

stanovanje se odda takoj. Pojavnika: Ciber, Cojzova cesta.

SLUŽBE

Najmanjši znesek 8 Din Beseda 50 par davek posebej

OSAMOSVOJI

se lahko dama, ki ima veselje do šivanja in vezenja. Potrebna kavčija din 12.000.—. Mesečni zaslužek din 1000 — 1400. Pomožne pod šifro »Septemb«. 2379

KAVARNA STRITAR

danes v četrtek vso noč odprta! Dospela je nova damska kapela.

— Naša trgovina s Francijo. Francoski gospodarski list »La Journee Industrielle« priobčuje članek, v katerem pravi, da pomeni francosko-jugoslovenska pogodba z dne 10. februarja novo fazo v razvoju gospodarskih stikov med obema državama.

Morda je pogodba še nepopolna, toda v nji prihajajo do veljave metode, ki jamčijo za uspešen razvoj gospodarskih stikov med Francijo in Jugoslavijo. Bistvo pogodbe je vsaj zaenkrat v povečanju jugoslovenskega izvoza v Francijo. S pogodbo niso samo povečani jugoslovenski izvozni kontingenti, temveč je tudi stvarno omogočen uvoz jugoslovenskega blaga v Francijo.

— Poseben vlak iz Beograda na Bled. Beograjski Putnik prireja s posebnim vlakom izlet na Bled. Izletniki se odpeljejo iz Beograda 12. t. m. zvečer, vrnejo se pa 16. t. m. zjutraj.

— Krajevna protituberkulozna lga »Gorjanci« priredi v nedeljo dne 6. avgusta 1939 pri Zajcu (Badovinca) Veliki Cerovec pod Gorjanci vrtno veselico. Začetek ob 2. popoldne. Pestri spored z godbo, saljivo pošto, ribolovom, petjem in drugim zanimivostmi. Vstopnina ni, prostovoljni prispevki se hvaležno sprejemajo. Za prevoz z avtom na kraj veselice prostora je preskrbljeno ter bo vozil izpred gostilne Windscher v Kandiji pri Novem mestu za ceno 5 din tja in nazaj. Prvi odhod z avtom ob 13. uri. Čisti dobiček veselice je namenjen za podporo najbednejšim, ki bolebo vnetiki. K obilni udeležbi vlnudno vael odbor.

— Vožaje s tovornimi avtomobili po naših cestah. Na naših cestah je čedalje več tovornih avtomobilov, ki prevažajo tovore, kar je posledica zvišanja železniških tarif. Po cestah dirjajo poleg lažjih avtomobilov tudi pravi orjaki, ki pa imajo čisto še prikolice, kar postaja nevarno. Ker so pri nas ceste razmeroma ozke in so ljudje zlasti po deželi, pa tudi v mestni okolici neprevidni, se je pripetila že marsikatera nesreča in je ta ali oni zavozil, misleč, da ima pred seboj samo tovorni avto, naravnost v za njim vozečo prikolico. Tovorni avtomobili s prikolicami bi morali imeti predpisane svarilne tablice, kakor jih imajo drugod po svetu.

— Dobrodelna tombola v Topolšici. V nedeljo, 13. t. m. priredi Združenje za podpiranje tuberkuloznih bolnikov v Topolšici dobrodelno tombolo. Če bi pa bilo v nedeljo slabo vreme, bo tombola v torko 15. avgusta.

— Natečaj za sprejem gojencev v šolo za telesno vzgojo. Ministrstvo za telesno vzgojo razpisuje natečaj za sprejem 35 slušateljev in 18 rednih slušateljic v šolo za telesno vzgojo v Beogradu. Prošnje je treba poslati ministrtvu do 25. t. m.

STROJNO MIZARSTVO
JURIJ POLLAK
KRANJ
IZVRŠUJE VSA DELA ZA
STAVBE IN POHIŠTVO

EDINSTVEN POIZKUS S PUDROM PRESENEČA 10.000 ŽEN

POZITIVEN DOKAZ, da lahko izgledate mlajši in lepši!

Presestljiva nova iznajdba z pudrih. Cudovita nova sestavina, ki olepša kožo in je na mojstrski način mešana s pudrom, presejanim skozi svileno sito. Ta sestavina da koži novo življenje in odsev. Bledi, brezbarvni polti da mladostno naravno barvo ter povzročijo, da se puder dvakrat dalje obdrži na licu. Ta presestljiva sestavina se imenuje »kremeska pena«. Nahaja se samo v novem pudru Tokalon (postopek je patentiran).

RESNIČNO SENZACIONALNA PONUDBA
Napudrite eno polovico lica s pudrom Tokalonom s »kremesko peno«, drugo polovico pa s kakim drugim navadnim pudrom. Ako stran lica s »kremesko peno« ne bo izgledala svežja, mlajša in lepša kakor druga. Vam bomo povrnilo polno kupno ceno Vešega pudra Tokalon. Puder Tokalon se dobiva v enajstih novih nijansah — najmodernejših iz Pariza.

ŠE DANES napravite ta POIZKUS

Inserirajte v »Slov. Narod«!

